

YHTEISTYÖLLÄ PAREMPAA OPIKELUKYKYÄ TERVEELLISISSÄ JA TURVALLISISSA OPIKELU- YMPÄRISTÖISSÄ

YTHS:n valtakunnallinen terveyden edistämisen koulutus

21.8.2019 8.15-11.30 Aalto yliopisto, Luentosali U3, Otakaari 1

PÄIVÄN OHJELMA

- 8.15 - 8.20 **TERVETULOSANAT**
Päivi Metsäniemi
Johtajaylilääkäri, YTHS
- 8.20 - 8.40 **MITÄ OPISKELUYHTEISÖTYÖ ON? JOHDATUS PÄIVÄN TEEMAAN**
Riitta Salomäki
Opiskeluyhteisötyön vastaava terveydenhoitaja, YTHS
- 8.40 - 9.40 **OPPILAITOSYMPÄRISTÖN JA -YHTEISÖN TARKASTAMINEN – MONIALAINEN YHTEINEN TEHTÄVÄ**
Marke Hietanen – Peltola
Ylilääkäri, THL
- 9.40 – 10.00 **KAHVI**

- 10.00- 10.20 **TERVEYSTARKASTAJAN ROOLI OPISKELUYMPÄRISTÖN TARKASTUKSISSA**
Raija-Liisa Oinonen
Terveystarkastaja, Tampereen kaupunki
- 10.20 - 10.40 **"ONKS KAIKKI HYVIN?" – YLIOPISTON JA YTHS: N YHTEISTYÖLLÄ KOHTI HYVINVOIVAA OPISKELUYHTEISÖÄ**
Mikko Inkinen
psykologi, opiskeluhyvinvoinnin asiantuntija, AllWell? -hanke, Aalto - yliopisto.
- 10.40 -11.00 **OPISKELIJOIDEN PUHEENVUORO, KOKEMUKSET, TOIVEET JA ODOTUKSET TOIMINNALLE**
Sonja Raitamäki, sosiaalipolitiikan asiantuntija, SYL
Eero Löytömäki, hyvinvointipolitiikan asiantuntija, Samok

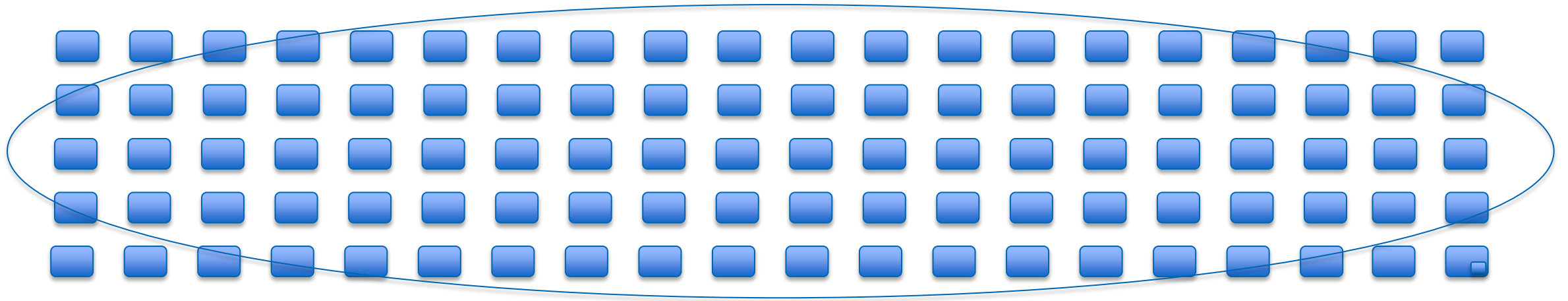
- 11.00 -11.20 **MITÄ OPISKELUYMPÄRISTÖN TARKASTUKSILLA ON SAAVUTETTU?**
Noora Seilo
Opiskeluyhteisötyön ylläkäri, YTHS
- 11.20 - 11.30 **LOPPUSANAT**
- Seuraa ja kommentoi koulutusta sosiaalisessa mediassa *#opiskelukyky #yths*
- Koulutus ja esitykset tallennetaan. Tallenne on katsottavissa YTHS:n YouTube-kanavassa ja linkki siihen lähetetään myös palautekyselyn yhteydessä



Mitä opiskeluyhteisöön?

Riitta Salomäki, opiskeluyhteisöön vastaava terveydenhoitaja
valtakunnallinen OTE-tiimi

Opiskeluyhteisötyön merkitys



Palveluja käytävällä opiskelijalla on keskimäärin 2 käyntiä vuodessa -> Suorassa kontaktissa terveydenhuollon ammattihenkilöön opiskelija on n. 1h/vuosi = 0,01 % ajastaan

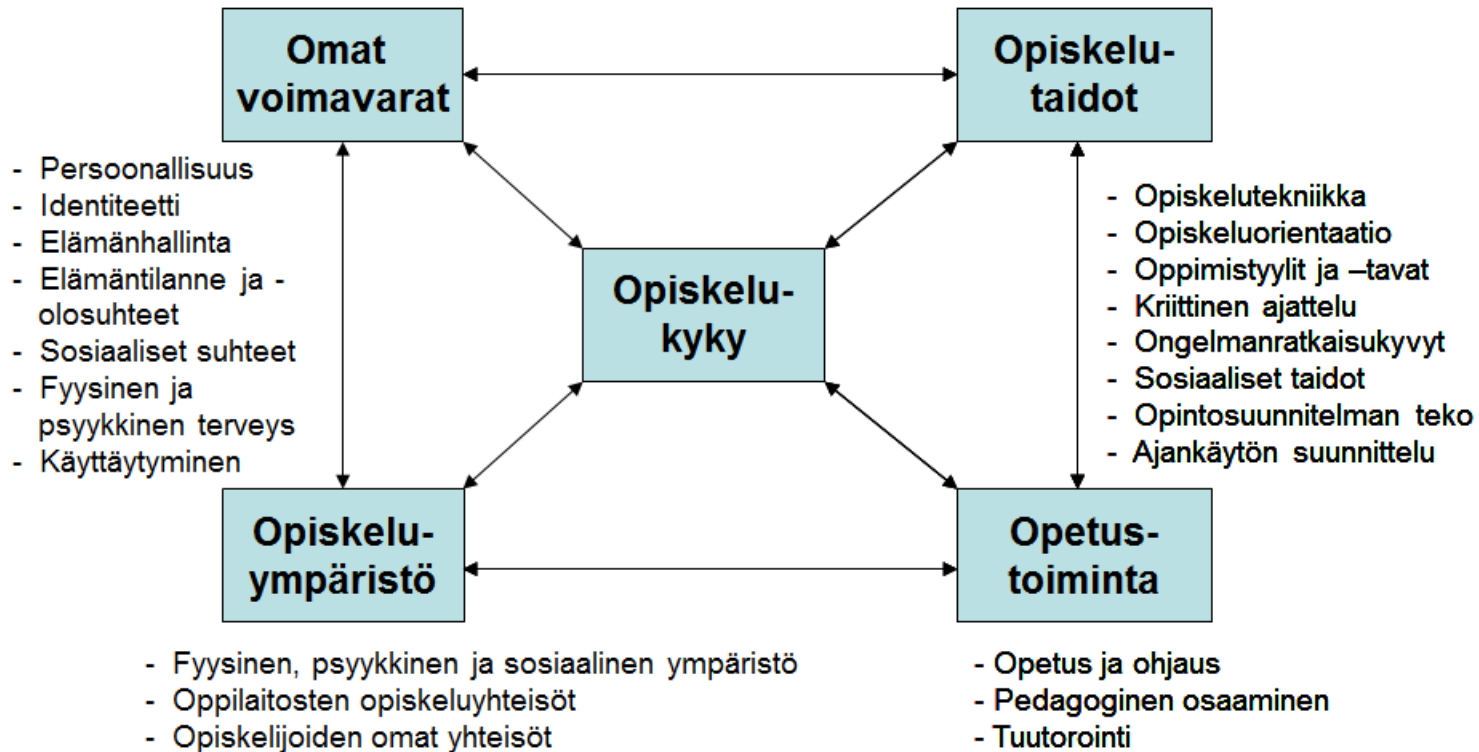
99,99 % ajastaan opiskelija on muualla kuin terveydenhuollossa

OTE-työllä on mahdollista vaikuttaa jokaisen opiskelijan opiskeluolosuhteisiin, mikä heijastuu suoraan opiskelukykyyn ja opiskelijan hyvinvointiin.

- Työ perustuu terveydenhoitolain 17 §:n 1 kohtaan, jossa todetaan, että opiskeluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu oppilaitoksen opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden, sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta.
- Yhteisöllistä terveydenedistämistyötä kutsutaan YTHS : ssä opiskeluyhteisötyöksi eli OTE - työksi.
- YTHS: n terveyden edistämisen toiminta jakautuu yksilölliseen ja yhteisölliseen toimintaan, jotka ovat toistensa jatkumoita ja osin päällekkäisiä.
- Kansanterveyden näkökulmasta on tärkeää, että opiskeluterveydenhuollon painopiste on ennaltaehkäisevissä palveluissa.

Opiskeluyhteisötyö perustuu opiskelukykymalliin

OPISKELUKYKYMALLI



Kristina Kunttu, 2006

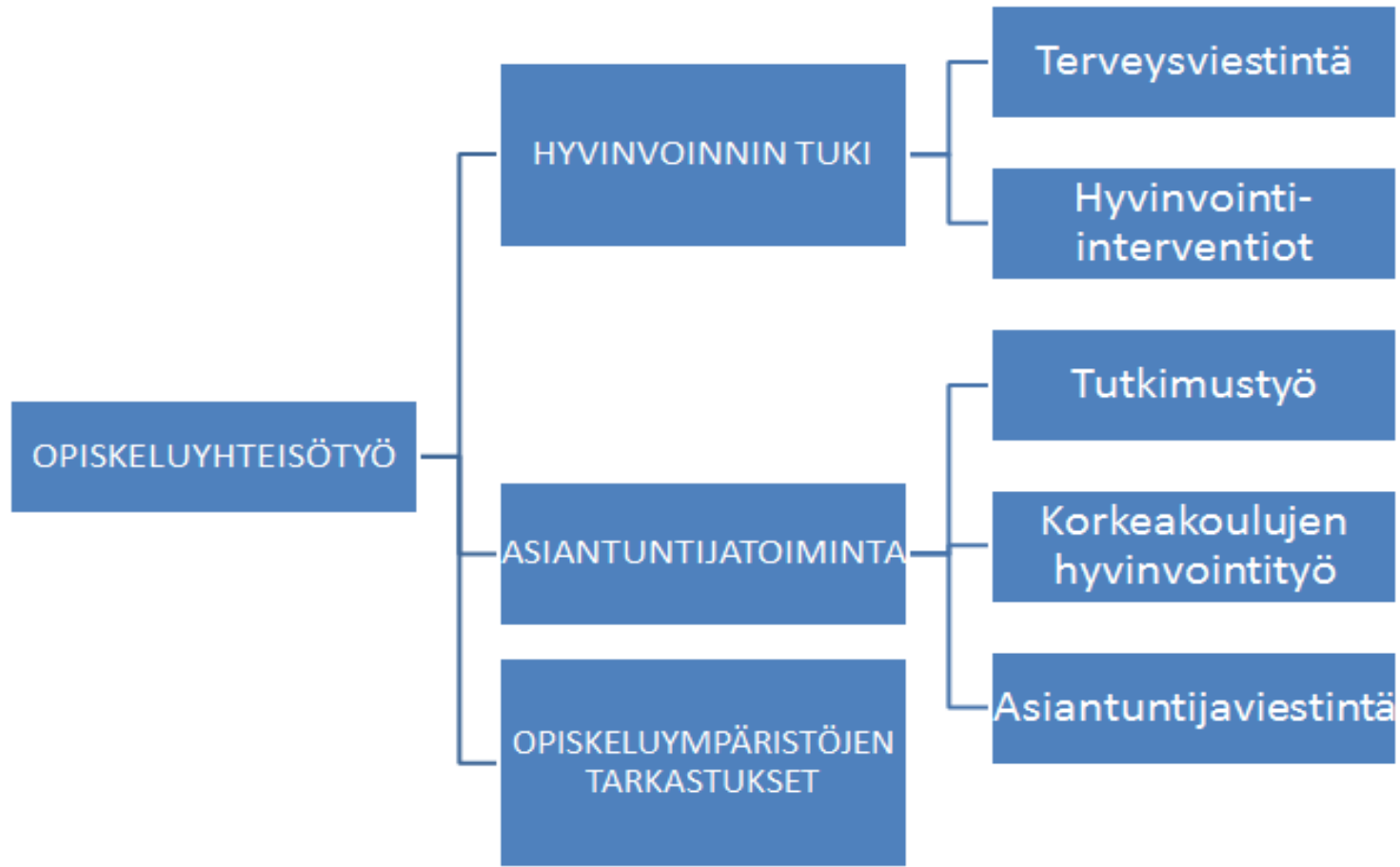
Opiskeluyhteisötyö

- **YTHS:n opiskeluyhteisötyö** = Monialaista työtä opiskeluyhteisöjen hyvinvoinnin tukemiseksi ja terveyden edistämiseksi yhteistyössä korkeakoulujen, opiskelijoiden ja muiden toimijoiden kanssa. Opiskeluyhteisötyö konkretisoituu mm. opiskeluympäristöjen tarkastuksina, asiantuntijatoimintana, hankkeina, opiskelijatapahtumina ja hyvinvointikampanjoina.

Tavoitteet

- Yhteisöllisen terveyden edistämisen näkökulma tulee esille lähes kaikilla yksilövastaanotoilla keskusteltaessa opiskelijan opintojen etenemisestä tai terveystottumuksista.
- YTHS:n yhteisöllisen ja yksilöllisen terveyden edistämisen on muodostettava opiskelijan näkökulmasta eheä jatkumo, jonka osa-alueet täydentävät toisiaan.
- Opiskeluyhteisötyön tavoitteena on:
 - vaikuttaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen opiskeluympäristöön sekä opiskeluilmapiiriin siten, että ne tukevat opiskelijoiden hyvinvointia opiskelukykyä
 - lisätä opiskelijoiden henkilökohtaista tietoa ja ymmärrystä hyvinvointiin ja opiskelukykyyhyn liittyvistä asioista.

Työn sisältö



OTE-työ on yhteistyötä

- YTHS:n opiskeluyhteistyö on tiimityötä opiskeluyhteisössä vaikuttavien useiden eri toimijoiden kanssa erilaisissa yhteistyöryhmissä ja verkostoissa
- Opiskeluyhteistyön ydin on paikallisessa opiskeluyhteisössä tapahtuvassa monialaisessa arjen työssä

VIRANOMAISET, JÄRJESTÖT JA YHDISTYKSET

(Thl, stm, Ttl, Kela, Unifi, Otus, Syl Samok, Oll):

Opiskelijaväestön hyvinvointityön edellytysten parantaminen

VALTAKUNNALLISET HYVINVOINTITOIMIJAT

(Nyyti, SPR, SYLI ry, mielenterveysseura, EHYT ry):

Koulutus ja hankeyhteistyö

PAIKALLISET HYVINVOINTITOIMIJAT

(ravintolatoimikunnat, korkeakoululiikunta, säsilmatyöryhmät, opiskelijapalvelu, yo-kunnat, seurakunnat, 3. sektorin toimijat):

Hankkeet, tapahtumat, koulutus, rakenteellinen yhteistyö ja sen kehittäminen

Organisoituminen

Valtakunnallinen taso

- Valtakunnallinen terveystyöryhmä
- OTE-tiimi: ylilääkäri, th, hml, psl
- MIETE- ja SUUTE-ryhmä, OTE-rinki

Paikallinen taso

- YTHS:n terveystyöryhmät
- Paikallinen OTE-tiimi: yts-, mts- ja sts-vastuuhenkilö
- Yliopistojen hyvinvointityöryhmät

Ympäröivän yhteisön keinot vaikuttaa terveyttä edistävien valintojen tekemiseen

- **Aktivoi** ja kehittää yhteisössä tapahtuvaa toimintaa opiskeluympäristön tarkastusten, tutkimustiedon sekä opiskelijoille suunnattujen kyselyjen tulosten perusteella.
- **Huomioi** toiminnassaan eri ohjeistukset ja suositukset mm. Päihdeohjelma, Häirintäohjelma, erilaiset tukipalvelut
- **Esimerkkinä Korkeakoululiikunnan suositukset 2018**
- **Mahdollistaa** terveellisten elintapojen oppimisen opiskeluyhteisössä esim. opiskelijaruokailun järjestelyt, liikuntasuositusten huomioiminen opiskeluyhteisössä, päihteettömyyden tukeminen, psyykkisten voimavarojen tukeminen , ajankäytön suunnittelu
- **Korkeakoulujen oppimis- ja opiskeluympäristöt (esim. luentosalit, luokkatilat ja teknologiset ratkaisut) suunnitellaan, sisustetaan ja kalustetaan siten, että sekä seisten että istuen työskentely ja työskentelyasentojen vaihtaminen on helppoa ja luontevaa.**

- **Helpottaa** terveellisten valintojen tekemistä mm. hinnoittelulla, tilajärjestelyin, valitsemalla sopivia työvälineitä, tuuppaamalla
- **Korkeakoulujen aula-, käytävä-, tauko- ja ulkotiloihin (mukaan lukien kirjastot, ruokalot ja piha-alueet) toteutetaan matalan kynnyksen fyysiseen aktiivisuuteen kannustavia välineitä ja ratkaisuja**
- **Kannustaa** opiskelijaa omien valintojen uudelleenharkintaan (neuvonta, psykoedukaatio, viestintä)
- **Esim. muistutetaan istuen työskentelyn tauottamisesta vähintään 45 minuutin välein**



OTE-tiimi



- Opiskeluyhteisötyön vastuuhenkilöt vastaavat yhdessä esimiestensä kanssa yhteisöllisen opiskeluyhteisötyön organisoinnista.
- OTE-tiimi sopii tehtävänjaosta keskenään. OTE-tiimin jäsenet huolehtivat kukin omalta osaltaan siitä, että yleisterveyden, mielenterveyden ja suun terveyden näkökulmat tulevat esille OTE-työssä.

Terveystyöryhmä

- Terveystyöryhmän tarkoitus on toimia opiskeluyhteisöjen ja opiskelijan terveyden edistämiseksi ja opiskelukyvyn sekä opiskeluedellytysten parantamiseksi.
- Terveystyöryhmän toiminta perustuu vuosittain tehtävään toimintasuunnitelmaan.
- Tärkeimmät toiminnan tavoitteet ovat paikallisia, toiminnan tueksi on nostettu kaksi valtakunnallista tavoitetta
- Terveystyöryhmä kokoontuu paikallisten tarpeiden mukaan vähintään 4 kertaa vuodessa
- Vastaa opiskeluyhteisötyöhön laaditun vuosikellon mukaisesta toiminnasta.
- Toimintakertomus laaditaan vuosittain.

Kiitos!

riitta.salomaki@yths.fi